

KAJMAKČALAN

04.-06.06.2010.

**Putniče, stani! Ovde leže oni!
Gomile ove prah kraljeva kriju.
S kapom u ruci njima se pokloni,
I redom tako izljubi ih sviju!
1920.
ALEKSA ŠANTIĆ**

*Kajmakčalan (2521m) je najviši vrh planine Nidže, koja se nalazi na granici Makedonije i Grčke. Poznat je po čuvenoj bitci iz Prvog svetskog rata koja se vodila između srpske vojske sa jedne strane i bugarske i austrougarske sa druge strane. Preko šest hiljada srpskih vojnika poginulo je na Kajmakčalanu od 1916. do 1918.godine. Srpski vojnici su probili liniju fronta, 1918. godine, i za samo mesec i po dana, 1. novembra, oslobodili Beograd. U znak zahvalnosti srpskim vojnicima, podignuta je na samom vrhu kapela. Na ulazu u kapelu postavljena je tabla sa sledećim natpisom: "**Mojim divjunacima neustrašivim i vernim koji grudima svojim otvoriše vrata slobodi i ostaše ovde kao večni stražari na pragu otadžbine. Aleksandar.**"*

Ohrid i Ohridsko jezero su neprocenjivo blago Makedonije. Već tri decenije je pod zaštitom UNESK-a kao svetska kulturna baština.

Slovensko ime Ohrid pominje se prvi put 879. godine, a poklapa se sa dolaskom Klimenta i Nauma, najpoznatijih učenika Ćirila i Metodija. Do tada se zvao Lihnidas što na grčkom jeziku znači grad svetlosti. U Ohridsko jezero se uliva preko četrdeset reka i izvora sa Galičice, Mokre Planine i Jablanice. Na obalama Ohridskog jezera ima ljudskih znakova još iz praistorije, a smešteni su u Nacionalnom muzeju u Ohridu. Do petog veka nove ere sagrađeno je 12 bazilika od kojih je najznačajnija na mestu današnjeg manastira Sveti Kliment. Ispod same Galičice na obali jezera nalazi se čuvena crkva Svetog Nauma.

Sve ovo napred napisano je bilo dovoljan razlog da se ove godine organizuje tradicionalan izlet iznenađenja baš na Kajmakčalan i Ohrid. Krenuli smo u petak naveče nakon popunjenih papirića sa nazivom planine i vrha. Očigledno je tajnost izleta dobro sačuvana jer nije bilo tačnog odgovora. Rano smo stigli u Bitolj na jutarnju kafu. Po prvi put odlazimo na Kajmakčalan sa grčke strane. Ispod planine se nalazi prelepo jezero Vegoriti. Novim asfaltnim putem dolazimo do skijaškog centra koji u ovo doba godine izgleda pusto i napušteno.

Sa 2066m krenuli smo ka vrhu. Da nije bilo navigacije i detaljne karte ko zna gde bi stigli. Gusta magla je sakrivala i stubove žičara. Znali smo da one vode ka najvišem vrhu planine Nidže - Kajmakčalanu. Povremeno vetar popravi vidljivost. Sačekujemo se i nastavljamo ka vrhu u koloni. Kako smo se približavali vrhu magla je bila sve gušća.

Krenuli smo ka vrhu

Detalj sa uspona

Odjednom pred nama je iz guste magle izronila crkvića. Znali smo da smo na tom svetom mestu. U miru i tišini polako ulazimo u crkvu, palimo sveće i odajemo poštu onima koji su je zaslužili. Nakon zajedničke fotografije vraćamo se istom stazom do autobusa, u koloni.

Sećanje na izginule srpske
vojnike

Kapela na vrhu Kajmakčalana
(2521m)

Nakon presvlačenja u suhu odeću nastavili smo putovanje ka Ohridu. Mnogi su odmah zaspali što od umora što od neprospavane noći. Kasno popodne smo se smestili u privatnim kućama. Veče smo proveli u gradu. Sutradan obidismo prelepi grad. Mnogima je prvi put da su u Ohridu. Obišli smo i Sveti Naum, a popodne krenuli za Beograd.

Kvarcovane ljubičice

U dvoristu Svetog Nauma

Sveti Naum

Još jedno prijatno iznenađenje je završeno.
Doviđenja do novog izleta iznenađenja!

Paun

Kirilo i Metodije

Izveštaj i fotografije: [Vladislav Matković](#)